

FONDS

LÉON MARTEL

Brugge, 2016

Inleiding

Op 10 november 2013 organiseerde de Provinciale Bibliotheek een collectiedag in het kader van het Europeanaproject van de EU. Bij deze gelegenheid schonk Hugo Martel een waardevolle verzameling in verband met de Eerste Wereldoorlog. De schenking omvat een aantal brieven, een dagboekje, enkele zogenaamde *carnets de campagne* die met tekst en tekeningen het dagelijkse leven aan het IJzerfront documenteren, fotoschriftjes, enkele leesboeken en voorwerpen (helm, muts, naamplaatje en decoraties) van zijn familielid Léon Martel (1895-1918), afkomstig uit Lembeek bij Halle. Léon had op 10 oktober 1914, aan het begin van de oorlog, als vrijwilliger dienst genomen in het Belgische leger en diende de hele oorlog aan de IJzer. Het fonds belicht verschillende aspecten van het soldatenleven aan het IJzerfront: de moeilijke communicatie met het thuisfront in bezet België, vrijetijdsbesteding, de loopgraven... Vooral Léons briefwisseling met zijn Braziliaanse oorlogsmeter is een bijzonder interessante casus van een dergelijke relatie, die een mooi inzicht geeft in enkele materiële en emotionele problemen waarmee frontsoldaten te kampen hadden. Tijdens het slotoffensief van de geallieerden raakte Martel gewond aan het hoofd door twee granaatscherven. Op 6 november 1918, amper vijf dagen voor de wapenstilstand, overleed hij aan de gevolgen van de Spaanse griep, die hij naar alle waarschijnlijkheid in het ziekenhuis had opgelopen. (Lieven Boes)

Literatuur:

Meul Mieke, *De oorlogsmeters van de Belgische soldaten tijdens de Eerste Wereldoorlog*, ongepub. lic. verh., Leuven, 2002, geraadpleegd via : <http://www.ethesis.net/oorlogsmeters/oorlogsmeters_inhoud.htm> geraadpleegd op 26.03.2015.

Boes Lieven, 'Leven aan het IJzerfront. Het Fonds Léon Martel in de Provinciale Bibliotheek Tolhuis', *In de Steigers* 21 (2014) 3, 94-97.

Inventaris

I. Persoonlijk archief

668AD1 (1)	Carnet de Campagne (1916-1917)	
668AD1 (2)	2 ^e Carnet de Campagne (1917-1918)	
668AD1 (3)	Dagboekje (1914-1915)	
668AD1 (4)	Schriftje met opgekleefde knipsels	
668AD1 (5)	Schriftje met foto's (<i>Photos reçus pendant la guerre</i> , 1917)	
668AD1 (6)	Schriftje met foto's (front)	
668AD1 (7)	Schriftje met familiefoto's + losse foto's	
668AD1 (8)	Briefwisseling (1916-1919)	1 bundel
668AD1 (9)	Omslag waarmee de persoonlijke bezittingen terug bezorgd werden	1 stuk

II. Stukken betreffende decoraties

668AD1 (13)	Ereteken 'Oorlogskruis met bronzen palm'	
668AD1 (14)	Herinneringsmedaille	
668AD1 (10)	Documenten in verband met onderscheidingen	4 stukken

III. Publicaties

668AD1 (11)	<i>Un Royaume en exil. Documents du service photographique de l'armée Belge, n° 1</i> , Paris, s.d.
668AD1 (11)	<i>Un Royaume en exil. Documents du service photographique de l'armée Belge, n° 2</i> , Paris, s.d.
668AD1 (12)	<i>De roemrijke bladzijden van het Belgische leger. Tweede reeks. Te Dixmuiden</i> , Parijs/Nancy, 1915.
668AD1 (1)	<i>Het 18e Linie in woord en beeld. Twee jaar krijg (1917-1918)</i> , Brussel, [1918].

IV. Voorwerpen

668AD1 (15)	Naamplaatje
668AD2	Helm
668AD2	Muts
	Ingekaderde oorkonde IJzerkruis